

Anglie, jak ji neznáme - IV.

Členové výpravy: Advokát

Tento vážený a moudrý muž byl, jak se ukázalo, pravým požehnáním naší výpravy. Svým rozvážným a pešlivým promyšleným konáním nás 24 hodin denně udržoval ve stavu plné bdělosti a soustředění. Brzy jsme pochopili, že tento svůj způsob existence, vypěstovaný desetiletými strávenými před soudní stolicí, převedl do běžného života, a tak, jak byl zvyklý udržovat v napětí státního zástupce a soudce, udržoval nenápadně v napětí i naši skupinu. A každé drobné nesoustředění a selhání pozornosti tvrdě trestal. Ještě štěstí, že nikoliv odnětím svobody nepodmíneš, i když leckdy mnoho nescházelo.

Naše výlety do okolních destinací se odehrávaly různými dopravními prostředky, kromě jiného jsme využili též služeb britské železnice. Ta kupodivu přežila privatizaci, a když byla na pokraji zhroutilu znovu úspěšně zestátněna a revitalizována, jezdí dnes již spolehlivě a je místními hojně využívána.

Vyrazili jsme tedy zrána k místnímu nádraží, které jsme kupodivu záhy našli, a když jsme jej s pomocí nadchodě asi dvakrát obešli, podařilo se nám nakonec úspěšně objevit otvor, kterým bylo lze do objektu vstoupit v roli cestujícího.

Naše radostně šibetající skupina (šibetala pouze část výpravy, ale to na konečný zvukový efekt nemělo valný vliv; místní se po nás ohlíželi s obavami, asi se báli, že vlivem silných zvukových vln by mohla padat omítka jako ze zdi Jericha a zvýšené náklady na udržení veřejného majetku v žádném anglickém pořádku by mohlo vést ke zvýšení daní) se jala hledat okénko, kde bychom mohli pořídit jízdenky a vydat se za dalším dobrodružstvím.

Nervozita v naší smečce rostla a tu se ukázalo, že jediný Advokát si zachoval klidnou mysl. S kamennou tváří hrál pokeru přistoupil k okénku s úmyslem zakoupit pro nás jízdenky, pokud možno rychle a efektivně. Krátce pohovořil s usměvavým mladým prodejcem lístků a již přiložil svoji platební kartu k platebnímu terminálu.

V tom okamžiku se ozval srdceryvný táhlý výkřik, který přecházel v trylky připomínající sirény při leteckém poplachu. Místní cestující se rozprchli do dostupných podchodů a jiných bezpečných míst v areálu nádraží, pamětlivě atentát v londýnském metru.

Brzy vyšlo najevo, že záhadný, nicméně naléhavý varovný signál se line z běžného hrdla Hospodyně, takto ženky naší výpravy. Zhlédla totiž na displeji pokladny částku, kterou Advokát právě uhradil. On sám ji velkoryse ignoroval, šel vyc globálně a neměl v úmyslu zabývat se detaily.

Hospodyně pochopitelně věděla, že veřejná doprava je v Albionu podstatně dražším přepychem než ve střední Evropě, nicméně její základní ekonomický pud sebezáchovy jí napověděl, že cena dopravy místní lokálkou do nedalekého města nejspíše nebude dosahovat ceny jízdenky Praha–Ostrava první třídou Pendolina.

Vyc se v krátké době vysvětlila. Advokát, zvyklý ze své praxe na poněkud žoviální styl mluvy, přenesl si ji i do zdejšího prostředí. Ovšem to, co přisobí ve středoevropském prostoru přátelsky a nenuceně, se ukázalo na anglickém nádraží

jako problém. V jeho poněkud nedbalém vyjadřování se některé zdánlivé detaily ukázaly jako ekonomicky smrtící. Inu, Chichester – Winchester, hodinky – holínky, to opravdu na nádraží v Anglii není totéž.

Následující půlhodina se nesla ve znamení nám nesrozumitelných nadávek vzteklého nádražáka, kterému se ale vůbec nechtělo anulovat již realizovanou platbu, a horečné snahy Vedoucí, která celou věc vysvětlovala svojí velmi neživou angličtinou. Nakonec se jí podařilo nejen koupit jízdenky tam, kam jsme opravdu chtěli jet, ale ještě dokonce dohodnout jakousi hromadnou slevu, jen dodnes přesně nevíme, jestli šlo o slevu pro skupiny nebo pro mentálně zaostalé úředníky železničního provozu. Naše náklady na dopravu tak klesly sotva na čtvrtinu Advokátem předem zaplacené částky. Škoda jen, že nám mezitím ujel vlak.

Naštěstí pro nás jel během hodiny další, jen bylo nutné v průběhu cesty přestoupit, což se nám nejevilo jako problém. Ve své naivitě jsme netušili, že Advokát je stále ve stejné situaci a že nás ještě čekají jeho zásluhou perné chvíle.

Přestupní stanici jsme hravě identifikovali. Ostatně předvedl se z nějakých neznámých důvodů prakticky celou cestu zdržoval pouze v našem vagónu a už daleko před zastávkou v přestupní stanici nám dával laskavě, ale jednoznačně najevo, že naše další přítomnost v jeho soupravě již není žádoucí. Když jsme vystoupili a vlak odjížděl, zahlédl jsem v jeho ustarané tváři za oknem cosi jako úlevu. Marně jsme hledali důvod, proč si nás neoblíbil. Vždyť hned po nástupu do soupravy jsme připili svou slivovicí na jeho zdraví v radosti, že už konečně jedeme. To, že by se povst o naší skupině tak rychle roznesla po britské železnici, jsme nepovažovali za možné už z toho důvodu, že jsme tak přesně dodržovali veškerá konspirační pravidla a chovali se zcela nenápadně.

Na přestupní stanici jsme měli dostatek času, takže nehrozilo žádné nebezpečí dopravních komplikací. Na protější perón, odkud odjížděl náš další vlak, jsme se po několika marných pokusech dostali za slabou čtvrt hodinku a měli ještě bezmála půlhodinovou rezervu. Toho se některé úředníci zájezdu rozhodli využít a vyhledali, také úspěšně, toaletu.

Biologicky evidentně spokojený Advokát vycházel právě z místní nádražní toalety, když potkal Vedoucí, která ji právě hledala. Laskavě jí ukázal směr a dveře, které vedou v ona místa, a podotkl:

"To je zajímavý, tam není splachování jako u nás, je tam taková červená šňůra, za tu se asi zatáhne."

Vedoucí je moderní žena, evropsky orientovaná, plně vyznávající principy genderové politiky, tudíž ji ani nenapadlo, že Advokát – muž provedl v rámci využití veřejné toalety poněkud jiné úkony s využitím mírně odlišných zařízení než ona coby příslušnice určitého pohlaví. Navíc – proč by Vedoucí neměla dbát rad advokáta?

Následující události ukázaly v plné nahotě potřebnost, ba nutnost unifikovat pánské a dámské toalety, jak je to již postupně realizováno v některých nejpokrokovějších evropských zemích.

Asi za tři minuty nato rozřzl vzduch zvuk jeřivé sirény, tentokrát opravdu technického původu. Z různých koutů nádražní budovy se přihlíželo několik zaměstnanců v různobarevných reflexních vestách včetně nějaké ženské s nápisem "Emergency" všude po těle. Všichni sprintovali k toaletám. Taková událost pochopitelně vzbudila náš velký zájem, vypadalo to jako nějaké cvičení civilní obrany, tak jsme se všichni shromáždili poblíž spolu s místními zvědavci, čekající, že se použijeme, jak se co dělá.

Když nádražáci vytrhli uzamčené dveře, vyvlekli k našemu obrovskému pěkvení z toalety Vedoucí, našťstí už oblečenou, a jali se ji resuscitovat. Naše první myšlenka byla, že se z ranních nervy drásajících pýchod chudra zhroutila a my se ocitneme bez vedení. Vc se ukázala mnohem jednodušší.

Vedoucí jen dala na rady Advokáta a v příslušném okamžiku zatáhla za červenou šru. Ukázalo se, že nejde o splachovací zařízení britského typu, ale o nouzový signál pro handicapované osoby, které z jakého dvodu potebují asistenci.

Tento drobný incident se našťstí obešel bez následků. Vedoucí nenadálým poplachem svolaným zaměstnancem Britských drah zase všechno nějak vysvětlila, i když popravděeno, absolutně nechápu jak.

V každém případě se k nám všem po zbývajícímás všichni chovali velmi laskavě a při odjezdu nám někteří dokonce mávali. Asi u dvou asistujících jsem zahlédl v oku i slzu dojetí.

Nakonec jsme úspěšně dorazili do přístavu a přepulili jakousi zátoku. Po cestě se kupodivu nic zvláštního nestalo, nikdo nespadl z paluby, a tak jsme i úspěšně přistáli. Měli jsme v úmyslu nalokat se trochu anglické historie, a proto jsme vyrazili na prohlídku středověkého hradu. Ovšem ouha – k němu se bylo možné dostat nejlépe po železnici. Naše pozornost vlivem bezproblémové plavby ovšem trochu polevila a výsledkem bylo, že se jízdenky vydal opřt zakoupit Advokát. Ranní zkušenost nás měla varovat, ale naivně jsme se spokojili s tím, že jej doprovázela Hospodyně, aby zase nekoupil něco nesmyslně drahého.

Mise dopadla úspěšně. Lístky byly naopak nekvaně levné, takže oba aktéři sklidili zasloužené ovace za vyjednání slevy. Radostně jsme nastoupili do historické lokálky a kochali se výhledem na moře, nebo většina železniční trati byla součástí mola. Na pevnině jsme jen přesedli do jiného historického vláku, který nás vezl kouzelnou krajinou k cíli.

Asi po patnácti minutách se objevil sympatický průvodčí a začal kontrolovat jízdenky. Svoji práci zahájil u Advokáta. Ten, v dom si své společenské nadřazenosti, v Anglii zejména ctěné, podal mu lístek s ledabylým úsměvem a vnoval se dále výhledem na místní krajinu. Až na druhé upozornění obrátil svůj zrak na průvodčího, který mu cosi sdloval a ukazoval na lístek. Nastala mírná prodleva, jelikož Advokát průvodčímu evidentně nerozuměl, ale před námi to nechtěl dát za žádnou cenu najevo. Tak něco breptal anglicky v tom smyslu, že nechápe, proč je obtžován, že má lístek, tak o co vlastně jde.

Po pár minutách už bylo zřejmé, že něco není v pořádku. Na pomoc přispchal Tlumovník a rázem bylo jasno. Levné lístky nebyly levné náhodou. Advokát s pomocí své žoviální angličtiny zakoupil lístky pouze na onen první historický vláek, jezdící po molu, ale na další cestu již nikoliv. Jakmile se mu rozběsko, že opravdu jede na ěerno, promítly se mu všechny možné i nemožné následky takového zločinu, od obyčejné ostudy až po vyloučení z Advokátní komory za zneuctění advokátského stavu.

Jeho advokátský duch okamžitě přepnul celý jeho organizmus do obhajovatelského modu, ve kterém celá desetiletí pracoval, a zvolal dobrou, zcela nežoviální angličtinou:

"Ale tamti jedou taky na ěerno, všichni!" a ukazoval na nás ostatní, kteří jsme se defenzivně shromáždili na opačném konci vagónu. Průvodčí přijal s povděkem jeho zásadní informaci o stavu cestujících ve vagónu a zahájil ofenzívu. Ostatní cestující se mezitím královsky bavili.

Jakožto ?erní pasažé?i jsme byli na nejbližší stanici vykázáni z dopravy. Pr?vod?í tak u?inil s úsm?vem a vlastn? s omluvou. Našt?stí to byla p?edposlední stanice p?ed naším cílem, kam se dalo dojít i p?šky.

Naše exkomunikace ze železni?ní dopravy vzbudila na stanici zna?ný rozruch. Seb?hl se veškerý personál, výprav?í a uklíze?ka, a prohlížel si nás coby exotické existence. Nebylo to však proto, že jsme jeli na ?erno. Brzy se ukázalo, že na této zapadlé stanici už n?kolik desetiletí nevystoupilo najednou tolik lidí z jednoho vlaku. Byli jsme zahrnuti otázkami: co tam hledáme, pro? jsme p?ijeli, kam jedeme, že jsme nesta?ili odpovídat.

V jednu chvíli jsem si uv?domil, že tu nejsme úpln? sami. Na prot?jším perón? sed?l na lavici jakýsi podivný muž a ?etl noviny. To by nebylo nic divného, jenže kolej, která p?iléhala k jeho perónu, byla evidentn? již dlouhou dobu mimo provoz.

Když m?j pátravý pohled zaregistroval výprav?í, zasmál se a povídá: "To je náš Joe, chcete se na n?j podívat?"

Samoz?ejm? jsme cht?li. Na prot?jší perón bylo možné se dostat pouze p?es lávku, která vedla nad kolejišt?m. Když jsme se k ní hrnuli, zastavil nás výprav?í rázným pokynem. Na lávku smíme vstupovat pouze jednotliv?, je tak dimenzovaná. To vzbudilo nejd?íve velké podivení, ale po d?kladné rozvaze úctu. To je efektivní a šetrná Anglie. Tady se peníze da?ových poplatník? utrácí s velkým rozmyslem. Když už stavíme lávku na perón, kde nic nejedí, dimenzujeme ji podle toho, jaká je p?edpokládaná frekvence cestujících na perón?, ke kterému nejedí vlaky. Což nem?že být více než jeden, to je jasné. Naše výprava je pochopiteln? jen statistickou výjimkou, která potvrzuje pravidlo.

Neznámý muž sed?l dále na lavici, ?etl noviny a jakoby v?bec nevnímal na místní pom?ry zbsilou frekvenci cestujících na svém perón?. Pravda, nevím, ?ím bychom jej taky m?li zaujmout. Po bližším ohledání vyšlo najevo, že muž není živý. Nevíme, zda jde o mumii posledního cestujícího z tohoto perónu, kterému možná ujel poslední vlak, nebo jen o jeho figurínu. To je ostatn? jedno.

Noviny m?l ze 30. let minulého století, a i když je to neslušné, ?etl jsem si je jemu p?es rameno. Pak jsem strnul.

Uprost?ed stránky se zcela z?eteln? vyjímala fotografie obli?eje, který jsem bezpe?n? znal. Z novin na m? hled?l náš Advokát. P?ipojený text sd?loval, že na dopadení tohoto zlo?ince je vypsána odm?na 100 liber, což byly slušné peníze.

První m?j reflex, totiž úrok sm?rem k Advokátovi s cílem jej neutralizovat, svázat a odvléci na nejbližší policejní stanici, jsem potla?il již v zárodku. Ale dodnes nevíme, jak se v?ci mají. Že by byl Advokát fext nebo n?jaká podobná bytost?

Nevím, nicmén? jeho sklony k protiprávnímu chování zde v Anglii jsou tak ?i tak víc než podez?elé. Od této chvíle jsme všichni setrvali ve stavu nep?etržité bd?losti a v duchu jsme si ?íkali – co kdyby...

Na krásný romantický hrad jsme nakonec po menší p?ší tú?e dorazili. Po cest? jsme dokonce ješt? své dojmy obohatili o návštěvu ?ímské patricijské vily, ke které nás dovedly veliké turistické pouta?e. Škoda, že z vily už prakticky nic nezbylo, tak jsme si ji alespo? p?edstavili nad pintou zaslouženého, p?edraženého piva. Ale co, vždy? jsme tolik ušet?ili za

dopravu.

Výlet byl tedy po všech stránkách úspěšný. Jen s blížícím návratem v nás rostla obava, jak se bez újmy dostaneme zpátky. Měli jsme ale velké štěstí. Ukázalo se, že do pěstavu jezdí i autobusy. Musím říci, že dlouho pěstím a snad nikdy potom jsem neusedal do autobusu s tak povznášejícím pocitem, jako tento podvečer.